

Täysistunto

Keskiviikko 1.3.2023 klo 14.00—16.30

5. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2023 lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys HE 325/2022 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 46/2022 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 46/2022 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 28.2.2023 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt ryhdytään lisätalousarvioehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat lisätalousarviota koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskustankansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Ville Vähämäki (ps) Jani Mäkelän (ps) kannattamana 28.89.33: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa pikaisesti esityksen pahasti puutteellisen hyvinvointialueiden rahoituslain korjaamiseksi." (Vastalause 1)
2. Ville Vähämäki (ps) Jani Mäkelän (ps) kannattamana 32.40.49: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii tulevien hintashokkien varalta selkeän toimintasuunnitelman, joka sisältää muun muassa välttämättömiksi katsottavien hyödykkeiden hintaseurannan ja hyvissä ajoin etukäteen valmistellut tukitoimet." (Vastalause 1)
3. Ville Vähämäki (ps) Jani Mäkelän (ps) kannattamana 35: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää selvityksen maa- ja metsätalousministeriön sekä ympäristöministeriön yhdistämisestä." (Vastalause 1)
4. Ville Vähämäki (ps) Jani Mäkelän (ps) kannattamana 35: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, onko energiahuoltovarmuuden ja metsäteollisuuden näkökulmasta näin laaja, vastalauseessa tarkemmin yksilöity, suojelupäätös perusteltu, ja tarvittaessa jättää kyseiset alueet Metsähallituksen rajoitetun käytön alueiksi." (Vastalause 1)
5. Ville Vähämäki (ps) Jani Mäkelän (ps) kannattamana 15.03.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, millaisiin toimenpiteisiin valtion velanhallinnassa tulisi ryhtyä, että korkomenot voitaisiin samanaikaisesti minimoida ja tulevien korkomenojen ennakoitavuus voitaisiin maksimoida, kun oletuksena on, että korkojen normalisoituminen nollassa on pysyvä ilmiö." (Vastalause 1)

Pöytäkirjan asiakohta PTK 178/2022 vp

6. Timo Heinonen (kok) Sari Sarkomaan (kok) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo lisätalousarvioesityksen, jossa toteutetaan SDP:n ehdottamat säästötoimenpiteet tila- ja matkakustannuksista sekä hankinnoista." (Vastalause 2)

7. Timo Heinonen (kok) Sari Sarkomaan (kok) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo esitykset, kuinka se asettaa menot tärkeysjärjestykseen ja kattaa budjettikehysten sisältä määrärahat, jotka tulee rahoittaa kehysten sisältä." (Vastalause 2)

8. Timo Heinonen (kok) Sari Sarkomaan (kok) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus julkaisee erikseen tarkan ja yksityiskohtaisen selvityksen poikkeuslausekkeen perusteella kehysten ulkopuolelle siirretyistä menoista, jotta julkisesti voidaan arvioida, täyttävätkö ne muuttuneen turvallisuustilanteen välttämättömyyskriteerin." (Vastalause 2)

9. Timo Heinonen (kok) Sari Sarkomaan (kok) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo esityksen maataloustukijärjestelmän uudistamisesta, jonka avulla turvataan ruoantuotannon huoltovarmuus ja panostetaan tehokkuuteen sekä uudistumiseen." (Vastalause 2)

10. Timo Heinonen (kok) Sari Sarkomaan (kok) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus suuntaa hyvinvointialueille kohdennetusta rahoituksesta osan Kela-korvauksiin tehtyjen leikkauksien perumiseen." (Vastalause 2)

11. Timo Heinonen (kok) Sari Sarkomaan (kok) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee ja tuo eduskunnan käsiteltäväksi esityksen terapiatakuusta, jolla varmistetaan pääsy psykoterapiaan tai muuhun vaikuttavaan psykososiaaliseen hoitoon kuukauden sisällä hoidon tarpeen havaitsemisesta perusterveydenhuollossa." (Vastalause 2)

12. Timo Heinonen (kok) Sari Sarkomaan (kok) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee toimenpideohjelman yhdessä eri toimijoiden kanssa hoitojonojen purkamiseksi." (Vastalause 2)

13. Timo Heinonen (kok) Sari Sarkomaan (kok) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin työllisyyden ja yrittäjyyden edistämiseksi ja työn kannattavuuden vahvistamiseksi." (Vastalause 2)

14. Timo Heinonen (kok) Sari Sarkomaan (kok) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin lasten tehohoidon toimintatapamuutoksen ja kehittämistoimen toteuttamiseksi niin, että lasten tehohoidon saatavuus saadaan turvattua." (Vastalause 2)

15. Sari Essayah (kd) Päivi Räsänen (kd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle viipymättä selvityksen hyvinvointi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 178/2022 vp

alueiden rahoitustilanteesta ja sen kehityksestä seuraavien viiden vuoden aikana sekä esittelee vaihtoehdot hyvinvointialueiden rahoitusvajeen paikkaamiseksi." (Vastalause 3)

16. Sari Essayah (kd) Päivi Räsänen (kd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii viipymättä suunnitelman ja esityksen siitä, miten hoitajamitoituksen kiristys ja hoitotakuu on tarkoitus käytännössä toteuttaa hyvinvointialueilla." (Vastalause 3)

17. Sari Essayah (kd) Päivi Räsänen (kd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viipymättä toimenpiteisiin sote-tietojärjestelmien yhteisten kansallisten tietostandardien luomiseksi." (Vastalause 3)

18. Sari Essayah (kd) Päivi Räsänen (kd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii viipymättä eduskunnalle selvityksen siitä, miten ja millä perustein määräaikainen sähköhyvitys on laadittu ja mitä tilanteesta on opittu." (Vastalause 3)

19. Sari Essayah (kd) Päivi Räsänen (kd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viipymättä eduskunnalle selvityksen maatalouden kustannuskriisin edellyttämistä toimista." (Vastalause 3)

20. Sari Essayah (kd) Päivi Räsänen (kd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii viipymättä kaikki hallinnonalat kattavan suunnitelman julkisen talouden vahvistamisesta." (Vastalause 3)

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 81; poissa 10 (äänestys 10). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 81; poissa 11 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 144, ei 42, tyhjiä 1; poissa 12 (äänestys 12). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 4 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 144, ei 45; poissa 10 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 5 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 81; poissa 10 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Heinosen ehdotus 6 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 79; poissa 12 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön. [Hälinää]

Puhemies Matti Vanhanen: Tässä välissä haluan sanoa sen, mistä puhemiesneuvostossa keskusteltiin. Puhemiesneuvoston toive on se, että näissä vastalauseissa ja lausumaehdotuksissa ei siirryttäisi kulttuuriin, jossa luetellaan yksittäisten puolueiden ehdotuksia, ei

Pöytäkirjan asiakohta PTK 178/2022 vp

oman eikä vieraiden. Tämä oli puhemiesneuvoston toive, koska se muuttaisi aika tavalla kulttuuria, joka meillä on ollut.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 7 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 80; poissa 12 (äänestys 16). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 8 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 81; poissa 11 (äänestys 17). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 81; poissa 11 (äänestys 18). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 81; poissa 11 (äänestys 19). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 81; poissa 11 (äänestys 20). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 12 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 80; poissa 12 (äänestys 21). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 80; poissa 13 (äänestys 22). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 81; poissa 11 (äänestys 23). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 80; poissa 12 (äänestys 24). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 81; poissa 12 (äänestys 25). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 81; poissa 11 (äänestys 26). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 81; poissa 11 (äänestys 27). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 80; poissa 13 (äänestys 28). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 81; poissa 12 (äänestys 29). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 178/2022 vp

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 325/2022 vp sisältyvän ehdotuksen vuoden 2023 lisätalousarvioksi mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen vuoden 2023 lisätalousarvion soveltamisesta.

Puhemies Matti Vanhanen: Lopuksi päätetään epäluottamuslause-ehdotuksista. Keskustelussa ovat Ville Vähämäki ja Jani Mäkelä kannattamassa ja Matias Marttinen Ruut Sjöblomin kannattamassa tehneet ehdotukset epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle. Ehdotukset sisältyvät edustajille jaettuun monistevihkoon.

21. Ville Vähämäki (ps) ehdottaa Jani Mäkelä (ps) kannattamassa: "Eduskunta toteaa, että hallitus talouspolitiikallaan kasvattaa vastuuttomasti valtion menoja ja vastuita. Inflaation heikentäessä kansalaisten ostovoimaa hallitus on jättänyt toteuttamatta toimet, joilla laskettaisiin olennaisesti liikkumisen ja elämisen kustannuksia. Samalla hallitus on kuitenkin sitonut Suomen EU:n elvytyspakettiin sekä muihin vastaaviin tukiohjelmiin, joiden hyödyt menevät muiden maiden kansalaisille, mutta maksaja on suomalainen. Eduskunta katsoo, että hallitus on epäonnistunut kansalaisten kestävän hyvinvoinnin puolustamisessa, ei ole toteuttanut toimenpiteitä, joilla olisi lisätty tuottavia työtunteja yhteiskunnassa, ja on laiminlyönyt Suomen EU-edunvalvonnan." (Vastalause 1)

22. Matias Marttinen (kok) ehdottaa Ruut Sjöblomin (kok) kannattamassa: "Lisätalousarvio kuvaa hallituksen kyvyttömyyttä asettaa menoja tärkeysjärjestykseen ja toteuttaa velkaantumista hillitseviä rakenteellisia uudistuksia. Koska hallitus on pettänyt lupauksensa lopettaa eläminen tulevien sukupolvien kustannuksella, ei hallitus nauti eduskunnan luottamusta."

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Matti Vanhanen: Ensin äänestetään Matias Marttisen ehdotuksesta Ville Vähämäen ehdotusta vastaan, ja lopuksi äänestetään siitä, nauttiiko valtioneuvosto eduskunnan luottamusta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Ville Vähämäen ehdotus "jaa", Matias Marttisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 144, ei 40, tyhjiä 3; poissa 12 (äänestys 30). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Ville Vähämäen ehdotuksen.

2) Luottamuslause valtioneuvostolle "jaa", Ville Vähämäen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 105, ei 81; poissa 13 (äänestys 31).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.